

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla)

22 ta' Marzu 2017¹

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari — Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali — Direttiva 2012/13/UE — Dritt għall-informazzjoni fil-kuntest ta' proċeduri kriminali — Dritt għal informazzjoni dwar l-akkuża — Tifsira ta' digriet kriminali — Modalitajiet — Nomina obbligatorja ta' mandatarju — Persuna akkużata li ma hijiex residenti u li ma tghix f'post fiss — Terminu ta' oppożizzjoni li jibda jiddekorri mill-mument tan-notifika lill-mandatarju”

Fil-Kawzi magħquda C-124/16, C-188/16 u C-213/16,

li għandhom bħala suġġett talbiet għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Amtsgericht München (qorti tad-distrett ta' München, il-Ġermanja), permezz ta' deċiżjonijiet tad-19 ta' Frar 2016 (C-124/16) u tat-12 ta' April 2016 (C-213/16), li waslu għand il-Qorti tal-Ġustizzja, rispettivament, fid-29 ta' Frar u fit-18 ta' April 2016, u mill-Landgericht München I (qorti reġionali ta' München I, il-Ġermanja), b'deċiżjoni tat-23 ta' Marzu 2016 (C-188/16), li waslet għand il-Qorti tal-Ġustizzja fl-4 ta' April 2016, fil-proċeduri kriminali kontra

Ianos Tranca (C-124/16),

Tanja Reiter (C-213/16)

u

Ionel Opria (C-188/16),

fil-preżenza ta':

Staatsanwaltschaft München I,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla),

komposta minn J. L. da Cruz Vilaça, President tal-Awla, A. Tizzano (Relatur), Viċi President tal-Qorti tal-Ġustizzja, M. Berger, A. Borg Barthet u F. Biltgen, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: Y. Bot,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

— għas-Staatsanwaltschaft München I, minn H. Kornprobst, bħala aġent,

¹ — Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż.

— għall-Gvern Ġermaniż, minn T. Henze u M. Hellmann, bhala aġenti,

— għall-Kummissjoni Ewropea, minn R. Troosters u S. Grünheid, bhala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talbiet għal deċiżjoni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikolu 2, tal-Artikolu 3(1)(c), kif ukoll tal-Artikolu 6(1) u (3) tad-Direttiva 2012/13/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-22 ta' Mejju 2012, dwar id-dritt għall-informazzjoni fi proċeduri kriminali (ĠU 2012, L 142, p. 1).
- 2 Dawn it-talbiet ġew ipprezentati fil-kuntest ta' proċeduri kriminali kontra Ianos Tranca u Ionel Opria, għal serq, kif ukoll kontra Tanja Reiter, għal daqqiet u feriti u rezistenza għall-forzi tal-ordni.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 L-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2012/13 jiddelimita l-kamp ta' applikazzjoni ta' din tal-aħħar fit-termini segwenti:

“Din id-Direttiva tapplika minn meta l-persuni jiġu informati mill-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Membru, li huma ssuspettati jew akkużati li wettqu reat sa ma jiġu fi tmiemhom il-proċeduri, jiġifieri meta tintlaħaq deċiżjoni finali dwar jekk is-suspettat jew il-persuna akkużata tkunx wettqet ir-reat kriminali jew le, inkluż, fejn applikabbli, l-għoti tas-sentenza u r-risoluzzjoni ta' kwalunkwe appell.”

- 4 L-Artikolu 3(1) ta' din id-direttiva jiddefinixxi d-dritt għal informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom kif ġej:

“L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-suspettati jew il-persuni akkużati jingħataw fil-pront informazzjoni dwar tal-anqas id-drittijiet proċedurali li ġejjin, kif dawn japplikaw taħt il-liġi nazzjonali, sabiex jiġi żgurat l-eżerċizzju effettiv ta' dawk id-drittijiet:

[...]

c) id-dritt li l-persuna tkun informata bl-akkuża, f'konformità mal-Artikolu 6;

[...]

- 5 L-Artikolu 6 tal-imsemmija direttiva, intitolat “Id-dritt għal informazzjoni dwar l-akkuża”, jipprovdi, fil-paragrafi (1) u (3) tiegħu:

“1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-suspettati jew il-persuni akkużati tingħatalhom informazzjoni dwar l-att kriminali li huma ssuspettati jew akkużati li wettqu. Dik l-informazzjoni għandha tingħata fil-pront u bid-dettal meħtieġ sabiex tiġi salvagwardjata l-korrettezza tal-proċeduri u l-eżerċizzju effettiv tad-drittijiet tad-difiża.

[...]

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, mhux aktar tard mit-tressiq tal-merti tal-akkuża quddiem il-qorti, tinghata informazzjoni dettaljata dwar l-akkuża, inklużi n-natura u l-klassifikazzjoni legali tar-reat kriminali, kif ukoll in-natura tal-partecipazzjoni tal-persuna akkużata.”

Id-dritt Ġermaniż

- 6 L-Artikolu 44 tas-Strafprozessordnung (kodiċi tal-proċedura kriminali, iktar 'il quddiem is-”StPO”)
- jipprovdi:

“Jekk persuna tiġi prekluzi milli tosserva terminu mhux b’riżultat ta’ nuqqas min-naħa tagħha, id-dekadenza għandha, fuq talba tagħha, titwaqqaf. Persuna li ma tkunx ġiet informata konformement mal-ewwel u mat-tieni paragrafu tal-Artikolu 35a ma għandhiex tahti għan-nuqqas ta’ osservanza ta’ terminu ta’ rikors [...]”

- 7 L-Artikolu 116 tas-StPO jipprovdi:

“1) Il-qorti għandha tissospendi l-eżekuzzjoni ta’ mandat ta’ arrest immotivat biss mir-riskju ta’ ħarba meta jkun possibbli li jitqies b’certezza suffiċjenti li miżuri inqas onerużi jkun w koll jippermettu li jintlaħaq l-għan imfittex mid-detenzjoni provvizorja. B’mod partikolari għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni [...]”

[...]

4. l-għoti ta’ garanzija xierqa mill-persuna mfittxija jew minn haddiehor”

- 8 L-Artikolu 116a(3) tas-StPO huwa mfassal b’dan il-mod:

“Il-persuna mharrka li titlob is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni ta’ mandat ta’ arrest b’korrispettiv għall-għoti ta’ garanzija u li ma tghix fil-kamp ta’ applikazzjoni territorjali ta’ din il-liġi hija b’hekk marbuta li tagħti prokura lil persuna li tghix fil-ġurisdizzjoni tal-qorti kompetenti għall-finijiet li tircievi n-notifiki.”

- 9 L-Artikolu 127a tas-StPO jipprovdi:

“1) Meta l-persuna mfittxija ma tkunx residenti jew ma tkunx tghix f’post fiss fil-kamp ta’ applikazzjoni territorjali ta’ din il-liġi, u meta l-kundizzjonijiet għall-hruġ ta’ mandat ta’ arrest ikunu ssodisfatti biss minhabba r-riskju ta’ ħarba, l-ordni jew iż-żamma ta’ arrest tista’ tiġi miċhuda

1. jekk ma jkunx mistenni li l-ksur imwettaq jiġi ssanzjonat b’piena li ċcaħhad il-libertà jew b’mizura ta’ mmultar u ta’ prevenzjoni li ċcaħhad il-libertà, u
2. jekk il-persuna mfittxija tagħti garanzija xierqa li tkopri l-multa mistennija u l-ispejjeż ġudizzjarji.

2) L-Artikolu 116a(1) u (3) japplika *mutatis mutandis*.”

- 10 L-Artikolu 132(1) tas-StPO jipprovdi:

“Jekk il-persuna akkużata li hija ssuspettata li wettqet att punibbli ma għandhiex domicilju fiss jew residenza skont din il-liġi, izda r-rekwiziti sabiex jinhareġ mandat ta’ arrest ma humiex issodisfatti, huwa possibbli li jiġi ordnat, sabiex jiġi żgurat l-iżvolġiment tal-proċeduri kriminali, li l-persuna akkużata

1. tagħti garanzija xierqa li tkopri l-multa mistennija u l-ispejjeż ġudizzjarji, u

2. taghti mandat lil persuna residenti fil-ġurisdizzjoni tal-qorti kompetenti sabiex tircievi n-notifiki.”

11 L-Artikolu 410 tas-StPO huwa mfassal kif ġej:

“1) Il-persuna akkużata tista’ tikkontesta d-digriet kriminali billi tippreżenta, f’terminu ta’ ġimgħtejn min-notifika tiegħu, oppożizzjoni quddiem il-qorti li tat id-digriet, bil-miktub jew verbalment mar-Registru. [...]”

2) L-oppożizzjoni tista’ tkun limitata għal ċerti punti.

3) Jekk digriet kriminali ma jiġix ikkontestat fit-terminu preskritt, huwa jikseb in-natura ta’ *res judicata*.”

Il-kawżi prinċipali u d-domandi preliminari

Il-Kawżi C-124/16 u C-213/16

- 12 Fil-Kawża C-124/16, I. Tranca, akkużat b’serq, jista’ jeħel multa kuljum għal 20 sa 30 jum. Fil-Kawża C-213/16, T. Reiter, akkużata b’dagħriet u feriti u rezistenza għall-forzi tal-ordni, tista’ teħel multa kuljum għal 50 sa 70 jum. Mid-deċiżjonijiet tar-rinviju jirrizulta li kemm I. Tranca kif ukoll T. Reiter ma għandhomx residenza u ma jgħix f’post fiss la fil-Ġermanja u lanqas fil-pajjiż tal-orijini tagħhom.
- 13 Il-prosekutur ta’ München talab lill-qorti istruttoria kompetenti tal-Amtsgericht München (qorti tad-distrett ta’ München, il-Ġermanja) sabiex toħroġ mandati ta’ arrest kontribom, biex dawn jinżammu f’detenzjoni provviżorja minhabba r-riskju li dawn jaħarbu.
- 14 F’dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tesponi li, fl-eżami ta’ din it-talba, il-qorti istruttoria għandha, skont id-dritt Ġermaniż, tevalwa b’mod partikolari n-natura proporzjonata tad-detenzjoni u, għal dan il-ghan, għandha tivverifika jekk jistgħux jiġu stabbiliti miżuri inqas onerużi mid-detenzjoni.
- 15 Fill-fatt, f’każijiet bħal dawk fil-kawża prinċipali, l-Artikoli 116, 116a u 127a tas-StPO jipprevedu b’mod partikolari li l-qorti għandha tissospendi l-eżekuzzjoni ta’ mandat ta’ arrest li jkun immotivat biss mir-riskju ta’ harba meta l-persuna mharrka tista’ tagħti garanzija xierqa li tkopri l-ammont prevedibbli tal-multa li tista’ tiġi imposta fuqha.
- 16 Minn dawn l-Artikoli jirrizulta wkoll li persuna mharrka mhux residenti fit-territorju Ġermaniż, li kontribha jkun inħareġ tali mandat ta’ arrest, hija marbuta li tinnomina mandatarju għall-finijiet li tircievi n-notifika tal-miżuri jew tal-atti li jikkoncernawha.
- 17 Madankollu, fil-kuntest tal-eżami li jippreċedi l-ħruġ jew l-eżekuzzjoni ta’ mandat ta’ arrest, il-qorti istruttoria għandha tivverifika wkoll jekk tali miżuri alternattivi jippermettux li jiġi żgurat għeluq rapidu tal-proċedura kriminali fl-istess kundizzjonijiet bħallikieku l-persuna mharrka kienet tpoġġiet f’detenzjoni provviżorja.
- 18 Issa, dan ikun il-każ biss jekk ikun possibbli li digriet kriminali jiġi nnotifikat lil persuna imputata b’mod li dan ikun jista’ jsir definittiv. B’mod partikolari, meta l-post fejn tghix il-persuna imputata ma jkunx magħruf, dan ifisser li dan id-digriet kriminali jkun jista’ jiġi nnotifikat lill-mandatarju tagħha u li din in-notifika tagħti bidu għad-dekorrenza tat-terminu ta’ oppożizzjoni, li mal-iskadenza tiegħu id-digriet kriminali jsir *res judicata* u jsir eżekuttiv.

- 19 Madankollu, il-qorti tar-rinviju tiddubita li l-proċedura tad-digriet kriminali stabbilita mil-liġi Germaniża hija konformi mad-Direttiva 2012/13, kif interpretata mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686).
- 20 F'din is-sentenza, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li l-Artikolu 2, l-Artikolu 3(1)(c) u kif ukoll l-Artikolu 6(1) u (3) tad-Direttiva 2012/13 għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux legiżlazzjoni ta' Stat Membru li, fil-kuntest ta' proċedura kriminali, timponi fuq il-persuna akkużata li ma tirrisjedix f'dan l-Istat Membru li tinnomina rappreżentant għall-finijiet tan-notifika ta' digriet kriminali li jikkonċernaha, bil-kundizzjoni li din il-persuna tibbenefika effettivament mit-terminu sħiħ biex tressaq oppożizzjoni kontra d-digriet imsemmi, jiġifieri li dan it-terminu ma jistax jitnaqqas miż-żmien neċessarju għall-mandatarju li jinforma bid-digriet imsemmi lid-destinatarju tiegħu.
- 21 Issa, skont il-qorti tar-rinviju, din is-soluzzjoni, applikata għall-proċeduri pendenti quddiemha, li fiha l-post fejn jgħixu l-persuni ssuspettati ma jkunx magħruf, għandha l-konsegwenza li tipprekludi li d-digriet kriminali isir definittiv. Fil-fatt, peress li dan ma jkunx jista' jingħata personalment lid-destinatarju tiegħu, it-terminu ta' oppożizzjoni ma jkunx jista' jibda jiddekorri.
- 22 B'hekk, skont din il-qorti, tqum il-kwistjoni dwar jekk il-liġi Germaniża hijiex konformi mal-liġi tal-Unjoni kif interpretata mill-Qorti tal-Ġustizzja, sa fejn din il-liġi nazzjonali hija interpretata fis-sens li n-notifika ta' digriet kriminali lill-mandatarju ta' persuna mharrka li l-post fejn tgħix tagħha ma huwiex magħruf tagħti bidu għad-dekorrenza tat-terminu ta' oppożizzjoni kontra dan id-digriet, iżda li, fil-każ li dan jiddekad, il-persuna ssuspettata jkollha madankollu l-possibbiltà li titlob it-tneħħija tad-dekadenza biex tippreżenta oppożizzjoni kontra d-digriet imsemmi.
- 23 Il-qorti tar-rinviju tesponi li l-alternattiva għal din il-possibbiltà li jintuża mandatarju fiċ-ċirkustanzi fejn il-persuna mharrka ma jkollhiex post fejn tgħix magħruf, li tkun b'hekk tikkonsisti fl-eżekuzzjoni tal-mandat ta' arrest maħruġ kontra tagħha u fid-detenzjoni tagħha, sabiex ikun possibbli li d-digriet kriminali jiġi nnotifikat lilha, tidher li hija iktar oneruża mill-interpretazzjoni proposta tal-liġi nazzjonali. Din hija wkoll tal-fehma li li din l-interpretazzjoni tosserva l-prinċipju ta' ekwi-tà proċedurali, sa fejn il-persuna mharrka tkun taf l-isem u l-indirizz tal-mandatarju, tkun giet informata bir-rwol tiegħu u tkun libera li tirreferi għalih fir-rigward tal-hruġ ta' digriet kriminali maħruġ kontriha.
- 24 F'dan il-kuntest, l-Amtsgericht München (qorti tad-distrett ta' München) iddeċidiet li tissospendi d-deċiżjonijiet tagħha fir-rigward tal-hruġ tal-mandati ta' arrest inkwistjoni u li tressaq quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja id-domandi preliminari segwenti, ifformulati f'termini identici fil-Kawżi C-124/16 u C-213/16:

“1) L-Artikoli 2 u 6(1) u (3) tad-[Direttiva 2012/13], jipprekludu dispożizzjoni legiżlattiva ta' Stat Membru:

li tobbliga lil persuna mharrka fil-kuntest ta' proċeduri kriminali taħtar mandatarju għall-finijiet tan-notifika ta' digriet kriminali li tkun id-destinatarja tiegħu, meta din ma jkollhiex domicilju f'dan l-Istat Membru,

anki jekk, minhabba f'hekk, il-persuna mharrka ma tibbenefikax mit-terminu kollu stabbilit sabiex tiffirma oppożizzjoni kontra dan id-digriet,

iżda wkoll ma għandhiex indirizz fejn dan id-digriet jista' jiġi kkomunikat lilha bil-prova tal-wasla tiegħu, u l-hatra nominali tal-mandatarju b'indirizz jagħtiha l-possibbiltà li tinforma lill-imsemmi mandatarju bil-post fejn digriet kriminali jkun jista' jintbagħat bil-prova tal-komunikazzjoni tiegħu?

2) L-Artikoli 2(1) u 6(1) u (3) tad-[Direttiva 2012/13], jipprekludu dispożizzjoni legiżlattiva ta' Stat Membru:

li tobbliga lil persuna mharrka fil-kuntest ta' proċeduri kriminali tahtar mandatarju għall-finijiet tan-notifika ta' digriet kriminali li jikkonċernaha, meta din ma jkollhiex domiciliu f'dan l-Istat Membru,

u li tipprevedi li n-notifika lil mandatarju hija suffiċjenti fiha nfisha sabiex tagħti bidu għad-dekorrenza tat-terminu ta' oppożizzjoni,

meta l-persuna mharrka li minhabba f'hekk tkun iddekadiet mid-drittijiet tagħha tista' titlob li tiġi rreintegrata fid-drittijiet tagħha bl-iskuża unika tal-fatt li d-digriet kriminali jkun ġie ritrażmess lilha u li hija tkun għamlet l-oppożizzjoni fit-terminu stabbilit wara r-ritrażmissjoni tal-istess digriet, fi kliem iehor meta hija tkun tista' sussegwentement tibbenefika mit-terminu kollu billi tiġi rreintegrata fl-istat preċedenti għall-benefiċċju tagħha,

anki jekk bħala regola l-liġi tipprevedi l-eżekuzzjoni tad-digriet [kriminali] fil-każ ta' dekadenza?"

Il-Kawża C-188/16

- 25 I. Opria, ċittadin Rumen, huwa akkużat b'serq fil-Ġermanja. Mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li din il-persuna ma għandhiex residenza jew post fejn tgħix magħruf la fit-territorju Ġermaniż u lanqas fil-pajjiż ta' oriġini tagħha.
- 26 I. Opria nnomina mandatarju għall-finijiet li jirċievi n-notifika ta' kull miżura kriminali li tikkonċernah. Fuq talba tal-uffiċċju tal-prosekutur, l-Amtsgericht München (qorti tad-distrett ta' München), fit-13 ta' Ottubru 2015, harġet digriet kriminali kontrih u imponiet fuqu multa ta' € 300. Dan id-digriet kriminali ġie nnotifikat lill-mandatarju nnominat, li ffirmat għal dawn id-dokumenti fis-27 ta' Ottubru 2015.
- 27 Peress li ma hija mistennija ebda dikjarazzjoni mill-persuna mharrka lil din il-qorti fit-terminu ta' oppożizzjoni previst, ir-reġistratur tal-qorti msemmija, fil-11 ta' Novembru 2015, kiteb fuq id-digriet imsemmi n-nota li tgħid li dan kien sar *res judicata*.
- 28 B'referenza għas-sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), l-uffiċċju tal-prosekutur, bħala awtorità kompetenti għall-eżekuzzjoni tal-piena, wara li ġew miċhuda lill-diversi rikorsi oħra intizi biex tiġi stabbilita l-legalità tal-eżekuzzjoni tal-piena, talab lill-imsemmi registratur sabiex iħassar in-nota msemmija. Din it-talba ġiet miċhuda permezz ta' deċiżjoni tat-2 ta' Frar 2016. Sussegwentement, l-uffiċċju tal-prosekutur ippreżenta rikors f'dan is-sens quddiem l-Amtsgericht München (qorti tad-distrett ta' München) li, b'digriet tas-17 ta' Frar 2016, ċaħditu bħala inammissibbli. B'hekk, fit-22 ta' Frar 2016, ġie ppreżentat "rikors immedjat" (*sofortige Beschwerde*) quddiem il-Landgericht München I (qorti reġjonali ta' München I) bħala qorti tal-aħħar istanza, kontra dan id-digriet.
- 29 Il-qorti tar-rinviju tqis li s-soluzzjoni tat-tilwima pendenti quddiemha, relattiva għal-legalità tal-kitba tan-nota eżekuttiva fuq id-digriet kriminali inkwistjoni, tiddependi mill-kwistjoni jekk it-terminu ta' oppożizzjoni bediex jiddekorri min-notifika ta' dan id-digriet kriminali lill-mandatarju.
- 30 Wara li kkonstatat li, konformement mas-sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), l-obbligu, f'ċerti ċirkustanzi, għal persuna mharrka fil-kuntest ta' proċedura kriminali li tinnomina mandatarju għall-finijiet li jirċievi n-notifika tad-digriet kriminali li tikkonċernaha huwa

ammess bil-kundizzjoni li din il-persuna tibbenefika effettivament mit-terminu kollu mogħti biex titressaq oppożizzjoni kontra d-digriet kriminali, il-qorti tar-rinviju eżaminat interpretazzjonijiet differenti tal-liġi Ġermaniża inkwistjoni li jippermettu li tiġi sodisfatta din il-kundizzjoni.

- 31 Skont din, interpretazzjoni inizjali tikkonsisti fil-bidu tad-dekorrenza tat-terminu ta' oppożizzjoni biss mill-mument meta l-persuna mharrka tkun effettivament għet innotifikata bid-digriet kriminali li jikkonċernaha. Madankollu, din l-interpretazzjoni hija, essenzjalment, *contra legem*, peress li l-liġi Ġermaniża applikabbli tipprovdli kjarament li dan it-terminu jibda jiddekorri min-notifika ta' dan id-digriet lill-mandatarju.
- 32 It-tieni interpretazzjoni tikkonsisti f'li titqies *ex officio* bħala inammissibbli kull notifika tad-digriet kriminali lil mandatarji, liema haġa tkun tinvolvej ksur sostanzjali tas-sistema legali Ġermaniża.
- 33 B'applikazzjoni tat-tielet interpretazzjoni possibbli ta' din il-liġi, id-dispożizzjonijiet nazzjonali relattivi għar-reintegrazzjoni fid-drittijiet jistgħu jinqraw fid-dawl tal-Artikolu 6 tad-Direttiva 2012/13. B'hekk, l-oppożizzjoni kontra d-digriet kriminali jkollha titqies *ex officio* bħala li tressqet fit-terminu mogħti meta din tkun tressqet, bil-miktub, fi żmien ġimagħtejn mill-mument meta l-persuna kkonċernata effettivament issir taf b'dan id-digriet.
- 34 Madankollu, peress li l-Landgericht München I (qorti reġjonali ta' München I), għandha dubji dwar jekk din l-aħħar interpretazzjoni hijiex konformi mad-Direttiva 2012/13, iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari segwenti:

“L-Artikoli 2, 3(1)(c) u 6(1) u (3) tad-[Direttiva 2012/13] għandhom jiġu interpretati fis-sens li dawn jipprekludu dispożizzjonijiet leġislattivi ta' Stat Membru li permezz tagħhom, fil-kuntest ta' proċeduri kriminali kontra persuna mharrka li ma għandhiex domiċilju stabbilit jew residenza stabbilita f'dan l-Istat Membru, digriet kriminali kontra tagħha jista' jiġi nnotifikat lil mandatarju għall-finijiet tan-notifika nnominat mill-persuna mharrka bil-konsegwenza li, fl-iskadenza tat-terminu ta' oppożizzjoni (ta' ġimagħtejn) li jibda jiddekorri min-notifika lill-mandatarju, id-digriet kriminali jikseb is-saħħa ta' *res judicata*, anki jekk, skont id-dispożizzjonijiet leġislattivi tal-Istat Membru [msemmi], il-persuna mharrka, li, fi żmien ġimagħtejn dekorribbli mid-data li fiha hija tkun hadet konjizzjoni tal-eżistenza tad-digriet kriminali, tressaq, bil-miktub, quddiem il-qorti kompetenti, oppożizzjoni kontra dan id-digriet kriminali, għandha tiġi *ex officio* reintegrata fid-drittijiet tagħha bil-konsegwenza li, b'effett mill-adozzjoni tad-deċiżjoni ta' reintegrazzjoni fid-drittijiet tagħha, il-proċeduri għandhom jittkomplew bħalkieku l-oppożizzjoni saret fit-terminu stabbilit?”

Fuq id-domandi preliminari

- 35 Bid-domandi tagħhom, li għandhom jiġu kkunsidrati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment jistaqsu jekk l-Artikolu 2, l-Artikolu 3(1)(c) kif ukoll l-Artikolu 6(1) u (3) tad-Direttiva 2012/13 għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leġislazzjoni ta' Stat Membru, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li, fil-kuntest ta' proċedura kriminali, tipprevedi li l-persuna mharrka li ma għandhiex residenza f'dan l-Istat Membru u lanqas ma għandha post fejn tgħix fiss f'dan tal-aħħar jew fl-Istat Membru ta' orġini tagħha hija marbuta li tinnomina mandatarju għall-finijiet li jirċievi n-notifika ta' digriet kriminali li jikkonċernaha u li t-terminu biex titressaq oppożizzjoni kontra dan id-digriet, qabel ma dan isir eżegwibbli, jibda jiddekorri min-notifika tad-digriet imsemmi lil dan il-mandatarju, fejn madankollu l-persuna kkonċernata tista' titlob ir-reintegrazzjoni fid-drittijiet jekk din ma kellhiex għarfien effettiv tad-digriet kriminali inkwistjoni.
- 36 Sabiex tingħata risposta għal dawn id-domandi, għandu jinfakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li, b'mod partikolari fir-rigward tal-Artikoli 2, 3 u 6 tad-Direttiva 2012/13, in-notifika ta' digriet kriminali, bħal dik stabbilita mil-liġi Ġermaniża inkwistjoni fil-kawża prinċipali, għandha titqies bħala

forma ta' komunikazzjoni tal-akkuża miġjuba kontra l-persuna kkonċernata, b'tali mod li din għandha tosserva r-rekwiżiti stabbiliti f'dan l-Artikolu 6 (sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punt 61).

- 37 Ċertament, id-Direttiva 2012/13 ma tirregolax il-metodi skont liema l-informazzjoni dwar l-akkuża, stabbilita fl-Artikolu 6 tagħha, għandha tiġi kkomunikata lil din il-persuna (sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Covaci C-216/14, EU:C:2015:686, punt 62).
- 38 Madankollu, dawn il-metodi ma jistgħux jiksru l-għan imfittex b'mod partikolari minn din id-dispożizzjoni, li jikkonsisti, hekk kif jirriżulta wkoll mill-premessa 27 ta' din id-direttiva, fil-possibbiltà li l-persuni ssuspettati jew il-persuni mharrka għal reat kriminali jkunu jistgħu jippreparaw id-difiża tagħhom u biex tiżgura n-natura ekwa tal-proċedura (sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punt 63).
- 39 F'dan il-każ, mid-deċiżjonijiet tar-rinviju jirriżulta li l-leġiżlazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kawża prinċipali tipprevedi li d-digriet kriminali jiġi nnotifikat lill-mandatarju tal-persuna akkużata u li din tal-aħħar tiddisponi minn terminu ta' ġimagħtejn biex tiffirma oppożizzjoni kontra dan id-digriet, liema terminu jibda jiddekorri min-notifika tiegħu lill-mandatarju msemmi. Mal-iskadenza ta' dan it-terminu, id-digriet isir *res judicata*.
- 40 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà rrilevat li kemm l-għan li jikkonsisti f'li l-persuna mharrka tkun tista' tipprepara d-difiża tagħha kif ukoll il-htieġa li tiġi evitata kull diskriminazzjoni bejn, minn naħa, il-persuni akkużati li għandhom residenza li tidhol fil-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi nazzjonali kkonċernata u, min-naħa l-oħra, dawk li r-residenza tagħhom ma tidholx fil-kamp ta' applikazzjoni tagħha, li huma biss huma marbuta li jinnominaw mandatarju għall-finijiet tan-notifika tad-deċiżjonijiet ġudizzjarji, jeżiġu li l-persuna mharrka jkollha dan it-terminu ta' oppożizzjoni kollu (sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punt 65).
- 41 F'dan il-kuntest, huwa ċertament minnu li, jekk it-terminu ta' ġimagħtejn inkwistjoni fil-kawża prinċipali jibda jiddekorri mill-mument meta l-persuna mharrka tkun effettivament taf bid-digriet kriminali, ikun żgurat li din il-persuna jkollha dan it-terminu kollu għad-dispożizzjoni tagħha (sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punt 66).
- 42 Madankollu, l-Artikolu 6 tad-Direttiva 2012/13 ma jimponix li t-terminu msemmi jibda jiddekorri mill-mument meta l-persuna mharrka tkun effettivament ġiet innotifikata bid-digriet kriminali li jikkonċernaha. Min-naħa l-oħra, il-proċedura għandu jkollha natura ekwa u l-eżerċizzju effettiv tad-drittijiet tad-difiża għandu jiġi żgurat.
- 43 Issa, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà aċċettat li dan ikun il-każ meta, fil-każ fejn leġiżlazzjoni nazzjonali tipprevedi li t-terminu ta' oppożizzjoni jibda jiddekorri min-notifika tad-digriet kriminali lill-mandatarju ta' din il-persuna, it-tul ta' dan it-terminu ma jitnaqqasx miż-żmien li kien neċessarju għall-mandatarju biex iwassal id-digriet kriminali lid-destinatarju tiegħu, b'tali mod li dan jibbenefika mit-tul kollu ta' dan it-terminu (sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punt 67).
- 44 Hija għalhekk is-sistema legali interna ta' kull Stat Membru li għandha tiddetermina l-konsegwenzi legali tal-mogħdija ta' tali terminu, fosthom, b'mod partikolari, il-kundizzjonijiet li fihom deċiżjoni fil-qasam kriminali ssir definitiva u tikseb karattru eżekutorju.
- 45 B'hekk, imur manifestament kontra l-għan tal-Artikolu 6 tad-Direttiva 2012/13, imfakkar fil-punt 38 ta' din is-sentenza, jekk id-destinatarju ta' digriet kriminali bħal dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li jsir definittiv u eżegwibbli, ma jkunx iktar jista' jopponih, għaliex ma kienx jaf bl-eżistenza u bil-kontenut ta' dan id-digriet f'mument fejn seta' jeżerċita d-drittijiet tad-difiża tiegħu, peress li, minhabba li l-post fejn jgħix ma huwiex magħruf, dan ma setax jiġi nnotifikat lilu personalment.

- 46 Fil-fatt, f'tali sitwazzjoni, id-destinatarju ta' tali digriet, minflok ma jibbenefika mit-terminu kollu għal oppożizzjoni kontra d-digriet, ikun kompletament imċaħħad minnu.
- 47 B'hekk, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-persuni mharrka jew issusspettati fil-kuntest ta' reat kriminali, li, f'ċirkustanzi bħal daww inkwistjoni fil-kawża prinċipali, jirċievu n-notifika tal-akkuża miġjuba kontri hom biss fil-mument tal-fażi tal-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni definittiva ta' kundanna, iżommu madankollu l-fakultà li jeżerċitaw b'mod shiħ id-drittijiet tad-difiża tagħhom. Għal dan il-għan, minn meta persuna mharrka tkun effettivament giet innotifikata b'deċiżjoni kriminali li tikkonċernaha, din għandha titpoġġa fl-istess sitwazzjoni li kienet tkun fiha kieku d-deċiżjoni msemija giet innotifikata lilha personalment u għandha, b'mod partikolari, tkun tista' tibbenefika mit-terminu ta' oppożizzjoni b'mod shiħ.
- 48 Issa, hekk kif jippreċiżaw il-qradi tar-rinviju, għalkemm il-liġi nazzjonali tippredvi li digriet kriminali jsir definittiv mal-iskadenza tat-terminu ta' oppożizzjoni, li jibda jiddekorri min-notifika tad-digriet lill-mandatarju tal-persuna akkużata, din tippermetti wkoll lil din il-persuna li titlob li reintegrazzjoni fid-drittijiet tagħha u li b'hekk tibbenefika, minhabba dan, minn terminu tal-istess tul biex tippredvi oppożizzjoni għal dan id-digriet, mill-mument meta l-persuna kkonċernata tkun saret taf bih.
- 49 B'hekk, huma l-qradi tar-rinviju li għandhom jinterpretaw il-liġi nazzjonali, u b'mod partikolari l-proċedura ta' reintegrazzjoni fid-drittijiet u l-kundizzjonijiet li huwa suġġetti għalihom l-eżerċizzju ta' din il-proċedura, b'mod konformi mar-rekwiziti stabbiliti fl-Artikolu 6 tad-Direttiva 2012/13.
- 50 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, ir-risposta għad-domandi preliminari għandha tkun li l-Artikolu 2, l-Artikolu 3(1)(c) kif ukoll l-Artikolu 6(1) u (3) tad-Direttiva 2012/13 għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux leġislazzjoni ta' Stat Membru, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li, fil-kuntest ta' proċedura kriminali, tippredvi li l-persuna mharrka li ma għandhiex residenza f'dan l-Istat Membru u lanqas ma għandha post fejn tgħix fiss f'dan tal-aħħar jew fl-Istat Membru ta' oriġini tagħha hija marbuta li tinnomina mandatarju għall-finijiet li jirċievi n-notifika ta' digriet li jikkonċernaha u li t-terminu biex titressaq oppożizzjoni kontra dan id-digriet, qabel ma dan isir eżegwibbli, jibda jiddekorri min-notifika tad-digriet imsemmi lil dan il-mandatarju.
- 51 Madankollu, l-Artikolu 6 tad-Direttiva 2012/13 jeżiġi li, fl-eżekuzzjoni tad-digriet kriminali, minn meta l-persuna kkonċernata tkun effettivament giet innotifikata b'dan id-digriet, din għandha titpoġġa fl-istess sitwazzjoni li kienet tkun fiha kieku d-deċiżjoni msemija giet innotifikata lilha personalment u, b'mod partikolari, din għandha tibbenefika mit-terminu ta' oppożizzjoni kollu, jekk ikun il-każ, billi tibbenefika minn reintegrazzjoni fid-drittijiet.
- 52 Hija l-qorti tar-rinviju li għandha tiżgura li l-proċedura nazzjonali ta' reintegrazzjoni fid-drittijiet kif ukoll il-kundizzjonijiet li huwa suġġett għalihom l-eżerċizzju ta' din il-proċedura jiġu applikati b'mod konformi ma' dawn ir-rekwiziti u li din il-proċedura tippermetti b'hekk l-eżerċizzju effettiv tad-drittijiet li jistabbilixxi l-imsemmi Artikolu 6.

Fuq l-ispejjeż

- 53 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra daww tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Il-Ħames Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikolu 2, l-Artikolu 3(1)(c) kif ukoll l-Artikolu 6(1) u (3) tad-Direttiva 2012/13/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-22 ta' Mejju 2012, dwar id-dritt għall-informazzjoni fi proċeduri kriminali, għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux leġiżlazzjoni ta' Stat Membru, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li, fil-kuntest ta' proċedura kriminali, tipprevedi li l-persuna mharrka li ma għandhiex residenza f'dan l-Istat Membru u lanqas ma għandha post fejn tgħix fiss f'dan tal-aħħar jew fl-Istat Membru ta' oriġini tagħha hija marbuta li tinnomina mandatarju għall-finijiet li jirċievi n-notifika ta' digriet li jikkonċernaha u li t-terminu biex titressaq oppożizzjoni kontra dan id-digriet, qabel ma dan isir eżegwibbli, jibda jiddekorri min-notifika tad-digriet imsemmi lil dan il-mandatarju.

Madankollu, l-Artikolu 6 tad-Direttiva 2012/13 jeżiġi li, fl-eżekuzzjoni tad-digriet kriminali, minn meta l-persuna kkonċernata tkun effettivament ġiet innotifikata b'dan id-digriet, din għandha titpoġġa fl-istess sitwazzjoni li kienet tkun fiha kieku d-deċiżjoni msemmija ġiet innotifikata lilha personalment u, b'mod partikolari, din għandha tibbenefika mit-terminu ta' oppożizzjoni kollu, jekk ikun il-każ, billi tibbenefika minn reintegrazzjoni fid-drittijiet.

Hija l-qorti tar-rinviju li għandha tiżgura li l-proċedura nazzjonali ta' reintegrazzjoni fid-drittijiet kif ukoll il-kundizzjonijiet li huwa sugġett għalihom l-eżerċizzju ta' din il-proċedura jiġu applikati b'mod konformi ma' dawn ir-rekwiżiti u li din il-proċedura tippermetti b'hekk l-eżerċizzju effettiv tad-drittijiet li jistabbilixxi l-imsemmi Artikolu 6.

Firem